

Justiits- ja Digiministeerium
karin.maisvee@justdigi.ee
info@justdigi.ee

Teie 17.07.2026 nr 8-1/5417-1

Meie 12.08.2026 nr 4/142

Arvamuse esitamine võlaõigusseaduse ja tarbijakaitseaduse muutmise seadus (parandamisõigus) eelnõu kohta

Lugupeetud Liisa-Ly Pakosta!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Justiits- ja Digiministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust võlaõigusseaduse ja tarbijakaitseaduse muutmise seaduse (parandamisõigus) eelnõu kohta, millega kehtestatakse tootjatele kohustus parandada teatud kaupu ka pärast müüja vastutuse lõppemist ning pikendatakse müüja vastutuse tähtaega juhtudel, kui tarbija valib puudusega asja asendamise asemel selle parandamise.

Kaubanduskoda toetab eelnõu eesmärki edendada kaupade parandamist ja taaskasutamist ning vältida kasutuskõlblike, kuid puudustega kaupade enneaegset utiliseerimist. Samas näeme eelnõus murekohti, mis vajaksid täpsustamist või muutmist.

Järgnevalt esitame oma kommentaarid ja ettepanekud eelnõu kohta.

1. Müüja vastutuse tähtaeg, kui tarbija valib puudusega asja parandamise

Eelnõu § 1 punktiga 2 lisatava võlaõigusseaduse § 218 lõike 3¹ kohaselt kui müüja parandab asja, algab VÕS § 218 lõikes 2 nimetatud tähtaeg kõrvaldatud puuduse suhtes parandamisest arvates uuesti ja pikeneb igal juhul ühe korra ühe aasta võrra. Kui tähtaeg on ühe korra juba pikenenud, nähakse selle edasine pikenedamine ette üksnes kõrvaldatud puuduse suhtes arvates selle parandamisest.

ELi direktiivi 2024/1799 artikli 16 punkti 2 alapunkt a näeb ette müüja vastutuse tähtaja pikendamise üks kord 12 kuu võrra. Lisaks näeb direktiivi põhjenduspunkt 40 ette, et 12-kuuline pikendus tuleb lisada kauba suhtes kohaldatava järelejäanud vastutuse tähtajale, ning et sellise pikendamise eesmärk on tagada, et parandamise korral oleks müüja vastutus kokku vähemalt kolm aastat (2 aastat + 12 kuud).

Eelnõus sätestatu tähendaks praktikas seda, et müüja koguvastutuse pikkus sõltub sellest, millal parandamist nõutakse. Kui toode antakse üle ja parandamist nõutakse vahetult pärast üleandmist, on tulemus ligikaudu võrdväärne direktiivi miinimumiga ehk kolme aastaga. Kui aga toode parandatakse näiteks 23. kuul pärast üleandmist ehk

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REGISTRIKOOD 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub üle 3500 ettevõtte, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. KOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITILINE ORGANISATSIOON.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

vahetult enne kaheaastase algtähtaja lõppu, algaks eelnõu grammatilise tõlgenduse kohaselt sellest hetkest uus kolmeaastane periood (2 aastat + 12 kuud), mistõttu võiks müüja vastutus lõppeda alles ligikaudu 59. kuul pärast algset üleandmist. See oleks peaaegu kaks korda kauem kui direktiivi põhjenduspunktis 40 silmas peetud kolmeaastane ehk 36-kuuline miinimum.

Kuigi direktiivi (EL) 2019/771 artikkel 10 lõige 3 lubab liikmesriigil kehtestada pikema tähtaja kui direktiivi miinimum, on eelnõus olev lahendus vastuolus eelnõu seletuskirjast läbivalt nähtuva lähtekohaga, et Eesti rakendab direktiivi minimaalselt. Pikem ja parandamise ajastusest sõltuv, ette prognoosimatu vastutusperiood suurendab müüjatele muu hulgas remondireservi, infosüsteemide, tõendite säilitamise, varuosade ja tarneahela tagasinõuetega seotud kulusid ning võib teatud tootekategooriate puhul ületada nende tavapärase kasutusea.

Seletuskiri (lk 6) toob esile, et kehtiva õiguse kohaselt oleks juhul, kui tarbija soovib müüjalt näiteks parandamist poole aasta möödudes alates tehingust, müüja vastutus kokku 2,5 aastat ehk vähem kui direktiivis soovitud kolm aastat. Kui tarbija asub parandamist taotlema ühe aasta möödudes ostust, oleks kolm aastat jällegi tagatud. Samas näitab käesolevas punktis eelpool toodud arvutus, et probleemi ei lahenda kogu asja suhtes uue tähtaja käivitamine parandamise hetkest, vaid direktiivi enda mehhanism ehk 12 kuu lisamine järelejäänud, algsest üleandmisest juba kulgema hakanud vastutuse tähtajale. Sellisel juhul oleks müüja vastutus olukorras, kus parandamine toimub 6 kuu möödudes, täpselt 3 aastat (6 möödunud kuud + 18 järelejäänud kuud + 12 kuud pikendust). See täidaks direktiivi miinimumnõude ilma, et looks samal ajal hilise parandamise korral põhjendamatult pika kuni 5 aastani ulatuva vastutusperioodi. Seega leiame, et direktiivis sätestatust miinimumist lähtuvalt saab müüja vastutuse tähtaeg pikeneda parandamise korral üks kord 12 kuu võrra, arvestades järelejäänud vastutuse tähtaega parandamise hetkeks.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume eelnõu § 1 punktiga 2 lisatava võlaõigusseaduse § 218 lõike 3' sõnastada direktiivi miinimumnõuet järgides selliselt, et müüja vastutuse tähtaeg pikeneb parandamise korral üks kord 12 kuu võrra, arvestades järelejäänud vastutuse tähtaega parandamise hetkeks, mitte ei käivitu parandamisest arvates uus kaheaastane tähtaeg, millele lisandub omakorda 12 kuud.

2. Euroopa parandusteabe vorm

Eelnõu § 1 punktiga 5 lisatava võlaõigusseaduse § 635³ lõike 2 kohaselt on parandusteenuse osutaja taotlusega seotud 30 kalendripäeva jooksul tarbija esitatud taotluse kättesaamisest arvates. Direktiivi (EL) 2024/1799 artikli 4 lõike 5 kohaselt ei tohi parandaja muuta Euroopa parandusteabe vormis täpsustatud parandamise tingimusi 30 kalendripäeva jooksul alates kuupäevast, mil vorm tarbijale esitati.

Eelnõu sätte sõnastus ei võimalda üheselt tuvastada, millisele taotlusele viidatakse. Kas tegemist on tarbija esialgse pöördumisega parandamise soovi kohta või Euroopa parandusteabe vormiga, mille parandusteenuse osutaja võib tarbijale sellise pöördumise

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

järel esitada ning mis on lisatava võlaõigusseaduse § 635³ lõike 1 enda sõnastuse kohaselt käsitatav taotlusena? Eelnõu praegune sõnastus jätab mulje nagu tegemist oleks esimese variandiga ehk tarbija pöördumisega parandusteenuse osutaja poole sooviga toodet parandada. See aga ei vasta direktiivis sätestatule, mille kohaselt algab 30 kalendripäeva pikkune tähtaeg Euroopa parandusteabe vormi esitamisest tarbijale. Eelnõu sõnastus põhjustab sellisena segadust nii parandusteenuse osutajate, tarbijate kui ka järelevalveasutuse jaoks. Eelnõu sõnastus peaks aga olema selge kõigile selles osas, mis hetkest ja millise dokumendi alusel loetakse parandusteenuse osutaja tingimustega seotuks.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume sõnastada eelnõu § 1 punktiga 5 lisatava võlaõigusseaduse § 635³ lõige 2 üheselt mõistetavalt, et parandusteenuse osutaja on Euroopa parandusteabe vormis esitatud tingimustega seotud vähemalt 30 kalendripäeva vormi tarbijale esitamisest arvates.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja kommentaare ja ettepanekuid arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Sandra Melani Mellikov

sandramelani.mellikov@koda.ee 6040071